

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 023420 19 Увп
Бања Лука, 17.2.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхине Ђурковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће Тамаре Кочић као записничара, у управном спору по тужби Г. а.д. из С., заступаног по законском заступнику - директору М. Д. а она по пуномоћницима З. Б. и Б. Д. Б. адвокатима из Заједничке адвокатске канцеларије у Б., (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 6.7.2018. године Министарства (у даљем тексту: тужени), у предмету принудне наплате пореза, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 023420 18 У од 15.7.2019. године, у нејавној сједници одржаној дана 17.2.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 023420 18 У од 15.7.2019. године се преиначава тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Тужени се обавезује да тужиоцу надокнади трошкове поступка у укупном износу од 2.593,75 КМ, у року од 30 дана од пријема ове пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке одбијена тужба против оспореног акта, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења број ... од 15.3.2016. године Управе., Подручног центра Б. (у даљем тексту: Подручни центар Б.), којим је на темељу извршног рјешења тог органа број ... од 8.8.2012. године одређена наплата пореских обавеза у износу од 209.552,46 КМ од пореског дужника R.&S. С. д.о.о. П., на начин да се одређује пренос ради наплате тог потраживања које он има према тужиоцу као његовом дужнику, по основу Уговора о одгођеном плаћању потраживања закљученом у Прњавору на износ од 460.491,85 КМ са роком исплате најкасније до 31.12.2015. године, тако да се тужилац као дужников дужник обавезује да пренесено потраживање уплати на рачун за принудну наплату. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је правилно, у смислу члана 60. став 1. тачка в) Закона о пореском поступку Републике Српске („Службени гласник РС“ број 102/11, 108/11, 67/13, 31/14 и 44/16, у даљем тексту: Закон о пореском поступку) тужилац обавезан да као дужник пореског дужника R.&S. С. д.о.о. П. изврши уплату дуга тог пореског дужника, по основу пренесеног потраживања које тај дужник има према тужиоцу, јер надлежни порески органи у поступку принудног извршења бирају и

примјењују ону мјеру принудне наплате којом ће се на најефикаснији начин наплатити порески дуг. Без основа су приговори тужиоца да је његов дуг према R.&.S. С. д.о.о. П. застарио, што је правилно образложено у оспореном акту, на шта не може утицати ни приговор тужиоца да његов дуг према пореском дужнику није резултат закљученог уговора већ да се ради о уговору о одгођеном плаћању, а имајући у виду да је наведени закон дао механизме овлашћеном органу да нађе начин и наплати дуг од пореског дужника, што је у конкретном случају и учињено.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац побија њену законитост, наводећи да суд уопште није дао образложење у погледу битних приговора тужбе, превасходно да је првостепено рјешење које чини правно јединство са оспореним актом поништено рјешењем туженог број ... од 4.11.2016. године (које је као доказ и доставио у управном спору) по жалби пореског дужника R.&.S. С. д.о.о. П., чиме је суд прекршио правила управног спора и управног поступка, јер то првостепено рјешење правно не егзистира. Истиче да је тачно да тужени у поступку принудне наплате пореских обавеза може заплијенити потраживање пореског дужника, али потраживање које је предмет заплијене мора бити утврђено правоснажном судском одлуком или одлуком другог надлежног органа, а у најмању руку мора бити усаглашено међу странкама, сходно чему позивање туженог на уговор о одогођеном плаћању није довољно нити правно релевантно за поступак принудне наплате, о чему се и судска пракса више пута изјаснила. Додаје да је његова обавеза према R.&.S. С. д.о.о. П. застарила, па је тај његов дуг крајње споран и никада није утужен од стране R.&.S. С. д.о.о. П.. Такође наводи да је оспорени акт донесен уз многобројне повреде правила поступка, што је утврдио и сам тужени у поменутом рјешењу број ... од 4.11.2016. године којим је поништено првостепено рјешење које чини правно јединство са оспореним актом, јер у првостепеном рјешењу нису наведени сви обавезни елементи и подаци из члана 54. став 5. Закона о пореском поступку који предвиђа да рјешење осим података прописаних Законом о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) треба да садржи основ пореске обавезе, износ неизмирене пореске обавезе са обрачунатом каматом од дана доспијећа пореске обавезе за плаћање до дана доношења рјешења, а и износ трошкова поступка, у вези са чланом 197. став 2. ЗОУП-а који се односи на разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на одлуку која је дата у диспозитиву. То из разлога што евентуално постојање потраживања мора бити тачно одређено и усаглашено са другом страном, а код чињенице да уговором о одгођеном плаћању на које се првостепени орган и тужени позивају, потраживање није настало већ је само регулисан начин исплате дуга, при чему је првостепено рјешење донесено на основу Правилника о принудној уплати („Службени гласник РС“ број 10/02 и 105/06) који је престао да важи прије доношења тог рјешења. Такође додаје да је првостепени орган био у обавези да наведе тачан назив врсте прихода, јер називи врсте прихода „шуме“ и „пожар“ као такви не постоје, те из образложења првостепеног рјешења произилази да обавеза R.&.S. С. д.о.о. П. датира из 2012. године а првостепено рјешење о принудној уплати је донесено 15.3.2016. године, што је изван законског рока релативне застарјелости права на принудну уплату, који према члану 70. став 3. Закона о пореском поступку износи 3 године од дана извршности рјешења о плаћању пореза, сходно чему је упитно да ли тужени уопште има право на поступак принудне наплате према пореском дужнику, при чему је чланом 74. тог закона и одређено да су службена лица која воде поступак у првом и другом степену дужна да по службеној дужности пазе на застарјелост. У вези с тим наглашава да је наступила и апсолутна застарјелост права на принудну уплату, јер је првостепено рјешење од 15.3.2016. године које чини

правно јединство са оспореним актом поништено поменутиим рјешењем туженог од 4.11.2016. године, па тако да принудна наплата није ни окончана. Предлаже да се тужба уважи и оспорени акт поништи, а тужени обавезе да му надокнади трошкове управног спора по основу састава тужбе по пуномоћнику адвокату (са ПДВ-ом) у износу од 877,50 КМ, а и састава предметног захтјева у износу од 1.316,25 КМ, као и таксе на тужбу и пресуду те таксе на предметни захтјев.

Тужени у одговору истиче да је побијана пресуда правилна, јер је пренос потраживања пореског дужника које има према тужиоцу, извршен у смислу члана 60. став 1. тачка в) Закона о пореском поступку, те је без основа приговор тужиоца да је наступила застарјелост за наплату тих обавеза, будући да су настале у вријеме важења Закона о пореској управи („Службени гласник РС“ број 112/07, 22/08 и 34/09) тако да се у погледу застарјелости примјењују рокови прописани тим законом, при чему је одредбом члана 94. став 1. тачка 1. тог закона прописано да ако је обавеза утврђена у року, може се наплатити уз примјењивање мјера принудне наплате или судским путем, ако су мјере принудне наплате или судски поступак почели у року од 10 година од дана утврђивања обавезе, а што у конкретном случају значи да пореске обавезе нису застариле. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор туженог, побијану пресуду и оспорени акт, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из података списка произилази да је рјешењем за плаћање пријављених пореских обавеза Подручног центра Б. од 8.8.2012. године наложено R.&S. С. д.о.о. П. као пореском дужнику, да изврши уплату пореских обавеза у износу од 209.552,46 КМ, у року од 30 дана од дана пријема тог рјешења, које је постало извршно дана 21.9.2012. године. Како тај дужник није извршио уплату те обавезе, покренут је поступак принудне наплате, у којем је утврђено да тај порески дужник има потраживања од тужиоца, насталих на основу Уговора о одгођеном плаћању који је закључен између тих правних лица у П. на износ од 460.491,85 КМ, са роком исплате најкасније до 31.12.2015. године, па тако да је у смислу члана 60. став 1. тачка в) Закона о пореском поступку Подручни центар Б. донио рјешење којим се налаже тужиоцу да изврши уплату дуга тог пореског дужника у износу од 209.552, 46 КМ са каматама, а по основу пренесеног потраживања које тај порески дужник има према тужиоцу. Жалба тужиоца је одбијена оспореним актом, који је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна а самим тим ни законита.

Није спорно да је чланом 60. став 1. Закона о пореском поступку прописано да се принудна наплата пореских обавеза спроводи против пореског обвезника на појединим предметима извршења, на начин односно средствима извршења, па тако у смислу тачке в) на новчаним потраживањима пореског обвезника, одређивањем преноса новчаног потраживања пореског обвезника од његовог дужника и обавезивањем обвезничковог дужника да пренесено потраживање уплати на рачун принудне наплате.

Међутим, у конкретном случају тужилац оправдано истиче да је првостепено рјешење којим је одређено измирење обавезе пореског дужника R.&S. С. д.о.о П.

преносом потраживања које тај порески дужник има према тужиоцу, које рјешење чини правно јединство са оспореним актом, поништено рјешењем туженог број 06.05/450-424/16 од 4.11.2016. године, по жалби пореског дужника R.&S. С. д.о.о П., како то и произилази из тог рјешења које је тужилац приложио уз тужбу у овом управном спору, о којем приговору тужиоца се суд у побијаној пресуди није изјаснио.

Како је тим рјешењем туженог од 4.11.2016. године поништено првостепено рјешење од 15.3.2016. године које чини правно јединство са оспореним актом, то значи да то првостепено рјешење више не егзистира у правном промету, због чега и није било основа да тужени оспореним актом одбије жалбу тужиоца изјављену против тог рјешења, будући да се у смислу члана 254. став 1. ЗОУП-а поништавањем рјешења поништавају и правне посљедице које је такво рјешење произвело, што тужилац основано истиче у предметном захтјеву.

При томе није сувишно навести да је у том рјешењу туженог од 4.11.2016. године, као разлог поништавања првостепеног рјешења од 15.3.2016. године наведено да је образложење првостепеног рјешења нејасно, јер је наведено да се одређује пренос потраживања пореског дужника од његовог дужника а настало по основу уговора о одгођеном плаћању потраживања, а да би неко потраживање могло бити предметом преноса потребно је да је оно тачно одређено и усаглашено са другом страном, што у конкретном није случај, јер потраживање није настало на основу тог уговора већ је тим уговором само регулисан начин измирења потраживања, а тужени и није могао извршити увид у тај уговор јер се није налазио у управном спису. Такође је наведено да и поједине ставке у првостепеном рјешењу које се односе на назив врсте прихода „шуме“ и „пожар“ (под редним бројем 5. и 6. табеларног дијела диспозитива првостепеног рјешења), као такве нису познате, па тако да је првостепени орган код истицања назива врсте прихода био у обавези да наведе тачан назив врсте прихода прописан законом односно подзаконским актима за сваку врсту прихода посебно, сходно чему се оспорени акт и у том смислу указује незаконитим, како то тужилац и истиче у предметном захтјеву.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда у побијаној пресуди су остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, па се захтјев тужиоца уважава и побијана пресуда преиначава, тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава, јер су остварени разлози из одредбе члана 10. тачка 2. и 4. ЗУС-а за поништавање оспореног акта.

Одлука о трошковима поступка заснива се на одредбама члана 49. и 49а. став 1. ЗУС-а којима је прописано да је странка која изгуби спор дужна противној странци надокнадити трошкове спора, а и члану 397. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, у даљем тексту: ЗПП) који се сходно члану 48. ЗУС-а примјењује у управним споровима на питања која нису регулисана ЗУС-ом, којим чланом ЗПП-а је прописано да ће суд када преиначи одлуку против које је поднијет правни лијек, одлучити о трошковима поступка, а такође и члану 387. ЗПП-а којим је регулисано да ако је прописана тарифа за награде адвоката или за друге трошкове, трошкови ће се одмјерити по тој тарифи.

Висина трошкова које је тужени дужан исплатити тужиоцу којег је заступао адвокат, одређена је сходно Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 68/05 - у даљем тексту: Тарифа), којом је у Тарифном броју

3. прописано да за састављање поднеска (тужбе) у управном спору у непроцјењивим предметима висина награде износи 300 бодова, а вриједност бода у смислу члана 14. Тарифе износи 2,00 КМ, што износи 600,00 КМ, па адвокату у смислу члана 12. Тарифе припада паушална награда у износу 25% од износа награде одређене Тарифом, за споредне радње у поступку (прикупљање информација, предаја поднесака суду и пошти и сличне радње), која паушална награда износи 150,00 КМ, па тако да трошкови по основу састава тужбе износе 750,00 КМ, увећани за ПДВ од 17% адвоката (који је и доставио доказ да је обвезник плаћања тог пореза) у износу од 127,50 КМ, односно укупно 877,50 КМ, колико је и затражено тужбом.

Такође, како је Тарифним бројем 3. прописано да за састављање правног лијека у непроцјењивим стварима у управном спору, висина награде износи у висини награде из става 1. тог тарифног броја (300 бодова) увећана за 50%, што чини 450 бодова, то је за састав предметног захтјева, према вриједност бода од 2,00 КМ, утврђен износ од 900,00 КМ, те на име паушалне награде од 25% износ од 225,00 КМ, увећано за ПДВ од 17% који износи 191,25 КМ, тако да укупно по основу састава предметног захтјева трошкови износе 1.316,25 КМ, колико је и затражено предметним захтјевом.

Како је тужилац потраживао и трошкове по основу таксе на тужбу и пресуду, које износе по 100,00 КМ, а и таксе на предметни захтјев која износи 200,00 КМ, тужени је обавезан да тужиоцу надокнади и те трошкове, у укупном износу од 400,00 КМ.

Према томе, тужени је обавезан да наведене трошкове састава тужбе (877,50 КМ) и састава предметног захтјева (1.316,25 КМ), а и судских такса у износу од 400,00 КМ, све укупно 2.593,75 КМ, надокнади тужиоцу у року од 30 дана од пријема ове пресуде.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Турковић